

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishtvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan svojo izjavo in svoje misli.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovanja štoviška velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
pol leta 13—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakla. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Boj za laško pravno fakulteto.

Mesec že traja boj za laško pravno fakulteto. V vseh mogočih stadijih se je nahajal ta boj. Prišlo je celo do zelo nevarne krize, ko je baron Bienerth zagrozil, da je od rešitve tega vprašanja odvisno življenje sedanje vlade, odvisen cel sistem. Do tega trenutka so Nemci nasprotovali. Ko so pa zaslišali te grozilne besede, so se ponizno podali. Saj se je pa vlada tudi dovolj trudila ter venomer pogajala. Značilno je to, da je vlada poznala pri vseh teh pogajanjih edino Nemce in Italijane, nas Jugoslovane je pa popolnoma ignorirala, čeprav ravno nas to vprašanje najbolj tangira. Vlada in njeni privrženci so navajali razne momente, ki označujejo ustanovitve laške pravne fakultete. Toda vsi ti momenti so le puhle fraze, s katerimi hoče vlada zakriti svojo slabost. Lahom naj se da to, kar so že imeli — to bi bila laška pravna fakulteta v Inomostu, kateri je nemška revolucija konec napravila. Razlika je pa med laško pravno fakulteto v Inomostu in pa med ono v Trstu ali na Dunaju. Nam ni fakulteta v Inomostu skoro nič škodovala, ker so jo obiskovali večinoma tirolski Italijani in ker je le minimalen procent absolventov prišel v javne službe na Primorskem. Vse drugačne razmere pa bodo, če pride laška pravna fakulteta v Trst ali na Dunaj. Produkcija laške inteligence na tej fakulteti bo velika. In ker imamo že danes preveč laških uradnikov po naših primorskih krajih, bo za nas ta fakulteta naravnost pogubna, ker bodo laški uradniki preplavili tudi tista mesta, ki grede nam Slovincem in pa Hrvatom. Pridržamo, da je za nas nevarnost, ki jo bo povzročala fakulteta, če bo na Dunaju nekoliko manjša, kakor če bi bila v Trstu, toda vseeno nam bo zelo škodovala ter izpremenila razmerje moči. Poudarja se tudi, da se mora Italijanom že z ozirom na njihovo staro kulturo dati lastno vseučilišče. Starodavna je kultura Italijanov v kraljestvu, toda naši primorski Italijani poznajo vse prej nego to toliko opevano kulturo. Sicer pa vseučilišče vendar ni spomenik za kulturo Italije, temveč življenska potreba vsakega naroda.

Vlada vso to nevarnost in škodo, katero nam bo povzročila laška pravna fakulteta, prav dobro pozna, vendar se pa ves ta čas boja in pogajanj ni niti zmenila za nas. Jugoslovani sploh niso eksistirali za vlado. Sebe ob dvanaesti uri, ko si je že zagotovila veliko večino, je prišla tudi k Jugoslovonom z ironičnim in naravnost žaljivim pozivom, naj glasujejo za laško pravno fakulteto na Dunaju. In ta vlada, ki vedno in povsod poudarja svojo pravičnost in nepristranost, ni niti omenila naših kulturnih potreb, ni niti namignila na kako tozadevno kompenzacijo. Naša vlada dobro ve, koliko slovenskih otrok je v Trstu in v Gorici brez šol — toda noče priznati te potrebe. Je pač škoda, da nimamo bogatih stricov.

Vladi so se pa pridružili najrazličnejši faktorji. In vsi ti delajo z vsemi močmi za realiziranje laške želje po lastnem vseučilišču, nasprotujejo pa našim kulturnim potrebam. Združili so se ti faktorji ter začeli na vse mogoče načine pritiskati na Jugoslovane, da bi kapitulirali ter se v svoji veliki in znani ponižnosti dali potopiti v nemškem ali laškem morju. Pojavili so se tudi različni »Prinzipienreitererji« ter zajahali svoje konje. In začeli so dokazovati, da naše stališče ni pravično, ker ne privoščimo drugim, kar sami zahtevamo. Ne vedo pa, da se more le takrat pravo protitežje ustvariti,

če se ustanovi obenem tudi slovenska pravna fakulteta v Ljubljani.

Zalibože, se je ravno vsled prevelikih in popolnoma neumestnih ozirov na to principiolo stališče faktično podrla slovenska vzajemnost. Del Čehov je pustil nas Jugoslovane popolnoma na cedilu. In sicer edino vsled tega, ker ne razumeva ali pa noče razumevati pravega položaja. Dandanes pač ne gre za kulturno potrebo laškega naroda, ne gre za laško pravno fakulteto. Laška pravna fakulteta je edino sredstvo, s pomočjo katerega naj se reši in obdrži sedanja vlada, sedanji sistem.

Nemci ne bodo glasovali za fakulteto, ker priznavajo njeno potrebo, temveč zato, ker je od tega glasovanja odvisen sedanji sistem, sedanja krivična nadvlada Nemcev. In čudno, zelo čudno je, da del Čehov noče uvideti tega in da nam je z ozirom na razne principe pokazal hrbet. Nemški listi se vselej tega, posebno dunajska »Neue Freie Presse« se kar topi veselja. Toda tudi »Vaterland« se je oglasil. Ta pritiska na Jugoslovane ter grozi s konsekvencami, ki bodo nastale vsled jugoslovanske obstrukcije. Slika velikanske politične krize, ki bo nastala vsled postopanja jugoslovanskih poslancev. Res, prava očetovska skrb. Vseeno pa noče ta človekoljubni list priznati naših potreb in pravice. Vse se mora torej vpoštevati, zunanja politika, oziroma na onostransko državno polovico, samo da se nas Slovinci potlačijo. Nam Slovincem ni treba niti slovenskih ljudskih šol, samo iz edinega vzroka, ker Nemci pravijo, da se Slovincem ne sme ničesar dati in ker nam Italijani niti enega slovenskega razreda ne privoščijo. Če pa država noče priznati naših potreb in če nima prav nikaroli oziroma na nas, tedaj bi bilo naravnost nes pametno, če bi imeli mi kake oziroma na vlado. Naši poslanci naj se ne ozirajo ne na Ogce, ne na Aehrenthala, ne na zahteve raznih zunanjih zaveznikov, temveč naj gredo s krepko roko v boj za slovenske zahteve z vsemi sredstvi v boj proti vsem faktorjem, ki nam nasprotujejo.

Viharen manifestacijski shod v Trstu

se je vršil v soboto zvečer ob impozantni udeležbi.

V imenu političnega društva »Edinost« je shod otvoril predsednik dr. Vilfan, ki je poudarjal, da irredentizem, ki vsebuje kako »veleizdajniško zaroto«, nas nič ne briga, pač pa nas briga oni irredentizem, ki stremi za tem, da priklapi dežele, v katerih smo mi doma in v večini, k tuji državi, ki bi hotel pripraviti tudi nam usodo — beneških Slovincem.

Italijani zahtevajo zase vseučilišče v imenu kulture in civilizacije. — Farizeji in hinavci so to, ki nam odrekajo z ironičnim nasmehom na ustih celo bomo ljudsko šolo! In mi naj bi se ne upirali proti italijanski univerzi; naj bi gledali lačni, kako se goste na naš račun s pečenko naši nasprotniki!

Nemci pravijo, da podpirajo Italijane radi — kulture. Na jeziku jim je vedno le: kultura, kultura! — Mi pa jim mečemo v obraz: Hinavci! Farizeji! Nemcem ne gre za kulturo, pač pa za onih par italijanskih glasov, da se more ohraniti Bienerthova vlada!

Našim tlačiteljem in mogočnim gospodom, ki imajo za nas vedno polno obljub, a nam nič ne dajo, kliče mo: S krinko dobi!

Viharno pozdravljen se je oglasil k besedi poslanec dr. Rybač, ki je pred vsem apeliral na vladnega zastopnika, naj poda na pristojnem mestu pravo sliko o tem shodu, naj

popiše razburjenje zborovalcev in navdušenje, s katerim se bojujejo tržaški Slovenci za svoje pravice. — Nato je govornik v daljšem govoru razpravljal o italijanski pravni fakulteti in o strankah, ki Italijane podpirajo. — Ožigosal je italijansko kramarstvo tam gori na Dunaju, kjer klečeplazijo pred vsako vlado, med tem ko v Trstu uganjajo največji radikalizem in opozicijo proti Avstriji. Dr. Rybač se je končno tudi pridružil vzkliku dr. Vilfana: Da so Nemci in Italijani, ki nam ne privoščijo ničesar, sebi pa — v imenu kulture vse, farizeji in hinavci! Po Rybačevem govoru je nastal po dvorani pravi vihar!

Ko so govorili še nekateri zborovalci, je dr. Vilfan predlagal sledečo resolucijo:

»Tržaški Slovenci, zbrani dne 18. junija 1919 v »Narodnem domu« v Trstu, odklanjajo očitane, da nasprotujejo kulturnim zahtevam drugega naroda, katere so obrekovalci sami ponižali v predmet politične kupčije;

poudarjajo svoje zahteve po slovenskih ljudskih šolah za tisoče slovenskih otrok v Trstu, po srednjih in strokovnih šolah in po slovenskem vseučilišču;

odobrujejo stališče »Jugoslovanske Zveze« in složno postopanje državnozbornih poslancev, ki ne dopuščajo, da se na šolskem polju da nasičenim zatiralcem edino, kar jim manjka, dočim odrekajo oni, ki se danes upajo v imenu kulture obsojati Slovence, tem poslednjim najelemtarneje na kulturnem polju; izrekajo državnemu poslancu Rybaču, zaupanje, ter ga pozivljajo, naj s tovariši vred nadaljuje zaprijeti boj za kulturo in pravico slovenskega naroda.

Resolucija je bila z viharjem odobravanjem sprejeta.

K tej resoluciji se je oglasil dr. Josip Mandić in predlagal, naj se pošlje »Slovanski Enoti« brzojavka, v kateri izražajo tržaški Slovenci željo in pričakujejo, da bodo v tem, tako važnem vprašanju, podpirali Jugoslovane vsi Slovani, posebno še Čehi. K temu je predlagal dr. Rybač, naj se enaka brzojavka dopiše tudi »Poljskemu klubu«, ker so Poljaki, žalibog, ravno taki afaristi, kakor Italijani in se za druge Slovence nič ne brigajo.

Tudi ta dva predloga sta bila sprejeta z navdušenjem, na kar se je masa, pevajoča slovensko himno, mirno razšla.

Cellsko mestno gospodarstvo.

Vsenemškemu celjskemu mestnoobčinskemu odboru imajo Slovenci, kakor vsi, katerim je za zdravo občinsko gospodarstvo, vso pravico očitati, da sramotno slabo oskrbuje občinsko imetje. Zdaj napenja celjski Nemci vse svoje sile, da bi dobili slovensko okoliško občino v svojo oblast. Okoličane Slovenci živijo svari, naj ne dajo Nemcem glasov in naj se tako ubranijo potratnega gospodarstva v okolici, ki bi se takoj začelo, kakor zasedejo celjski Nemci občinske sedeže v okolici. Celjski Nemci odgovarjajo v svojem sistu, da je gospodarstvo v celjski mestni občini »izvrstno«, kakor se sploh hvalijo, da je vse »izvrstno«, kar počenjajo. Pravijo, da ima celjsko mesto kakih 20 hiš in da bi mnoga občina naj bila vesela, ako bi bila v tako dobrem gospodarskem razmerju, kakor Celje.

Poglejmo si stvar nekoliko! Celjsko mesto ima res več kot 20 hiš v mestu. Pa koliko nesejo te hiše. Waldhaus še popravi sam ne plačuje; zato ga je hotel mestni odbor za kako petino kupno ceno prodati, samo da se ga reši. Župan dr. Jah-

negg (iz Tržiča na Gorenjskem) pa je sklep ustavil. — Studentenheim požere vsako leto nad 4000 K obresti, davke in popravke posebej, torej nese kakih 5000 K izgube na leto, katere se je nabralo v 14 letih Studentenheima 700.000 K samo zato, da imajo nemške učence v gimnaziji. To je ono »izvrstno« gospodarstvo. — Mestni del gimnazijskega posloplja ne nese nič, gledališče nič, poprejšnja c. kr. okrožna glavna šola nič, šolska poslopja, mestna uradnica, ubožnica, dve mitnici — to vse so poslopja, katera mora mesto vzdrževati, da izpolnjuje svoje dolžnosti kot občina.

Reklo se bode pa, morebiti da vsaj v najem dane hiše dobičke dajejo. To so hiše, katerih lastniki so bili poprej Dirmhirn, Planer, Kotzian, Centa, Smekal, Stadler in Senica. Vse te hiše je mesto preplačalo in vse poprek ne nesejo 3 %, mesto pa plačuje za kapital, s katerim jih je plačalo, 4 1/4 % obresti. Tako ima celjsko mesto pri najemniških hišah letne izgube 1 1/2 %. Pri vsej tej potratni jim vedno manjka denarja v blagajni in zato je dr. Jahornegg, ko je bil še samo občinski odbornik, obenem pa ravnatelj hranilnice, v javni občinski seji zahteval, da se mora skrbeti, da se obrestni hranilnici plačujejo ob dnevih, ko zapadejo, kar se nikoli ne godi. Zdaj seveda je dr. Jahornegg še zmerom ravnatelj hranilnice, obenem pa kot mestni župan zastopnik največjega hranilničnega dolžnika — mesta. Pa tudi sedaj nima denarja za hranilnične obresti, katere od časa do časa poravnava z novimi dolžnimi pismi in tako gromadijo obresti in obresti od obresti. Tako se gospodari vkljub 45 %, 50 % in 60 %nim mestnim dokladam na davke.

Zraven davčnih dokladov mora še vsak človek, ki ima svoje stanovanje, plačevati mestu 10 % od najemnine in 8 % vodne pristojbine, vкуп 18 %.

Ti grozni davki, neznosnost v narodnem obziru in siljenje prebivalstva v nemško gledališče in na nemške veselice, — kateri obrtnik ne hodi v gledališče in na nemške zabave, ne dobi mestnega dela, — dozoreli so nasledke, da se bogati in revni ljudje selijo iz Celja, kjer je — za malo mesece mnogo — praznih okoli 30 večjih stanovanj in veliko število malih. Ljudje bežijo iz mesta, ako morejo.

In tako bode v okolici, ako jo Nemci dobijo v svojo oblast. Za nemške namene, veselice in slavnosti, frankfurtske zastave itd. imajo celjski Nemci vedno odprto mestno blagajno, — vse gospodarstvo pa jih kaže, da so — zapravljivci.

Parlament.

Seja posl. zbornice. — Proračunska debata. — Nujni predlog o tkalcih.

V soboto je posl. zbornica obravnavala 3. skupino proračuna. Prvi je povzel besedo minister Wrba, ki pravi, da se ne sme takoj neugodno soditi o državnih železnicah, če se pokažejo mimogrede manjši dohodki. Minister lahko na podlagi števil obeta boljši položaj že v najbližji prihodnosti. Upa, da se bo posrečilo brez čudežev odstraniti nedostatke, ki so v železnični upravi. — Posl. Cingr (soc. demokrat) konstatira, da se ministrstvo za javna dela nič ne briga za rudarje. — Nem. nacionalni posl. Roller povdarja glede na obrtniški stan važnost kreditne zakonodaje in zakona o umazani konkurenci. V tem oziru je treba zakonodajo izpopolniti. Obžaluje glede vodnih vprašanj, da v vladnem poročilu manjka rentabilitetni račun. Nato govori o narodnostnem vprašanju. Odeček za rešitev tega vprašanja je bil izvoljen svoj čas soglasno, pa ne dobi nobenega dela, akoravno se je že konstituiral. Na eni strani se ugovarja njegovi kompetenci, na

drugi pa stvar res še ni dovolj zrela in slednjič se vlagajo novi predlogi, da bi uničili enotno akcijo. Kar se tiče jezikovnih konferenc so Nemci vedno pripravljeni s Čehi konferirati na reelni podlagi. Toda od svojih starodavnih pravic ne bodo popustili ničesar. Čehi naj bi slednjič izprevideli, da proti Nemcem ne bodo opravili ničesar. — Posl. Hudec (poljski soc. demokrat) govori o zametanju Galicije glede pošt, telefonov in telegrafov. Izjavlja slednjič, da bo glasoval proti proračunu, ker nima v to vlado zaupanja. — Posl. Günther pravi, da je višina davka na poslopja previsoka. Kar se tiče novih davkov se industrija z vso odločnostjo upira novemu osebnemu davku; istotako vpogledu v poslovne knjige posameznih producentov. Govornik tudi nasprotuje skrajšanju delavnega časa, ker je to neizpeljivo že z ozirom na delavnik, ki je naveden na Nemškem. Naspotuje tudi gradnji vodnih cest, zato se pa zavzema za regulacijo rek. — Posl. Holzhamer (nemški soc. demokrat) urgira gradnjo železnic, cest in mostov na Tirolskem. Peča se z razmerami na univerzi v Inomostu, ki so naravnost obupne. Slednjič govori o volilni reformi za tirolski deželni zbor. — Razprava se prekine in sledi nadaljevanje razprave o nujnem predlogu posl. Lisega glede tkalcev na Češkem. Govori socialist posl. Starek.

Posl. Prodan je vložil interpelacijo glede rabe nemškega jezika pri dalmatinskih poštah.

Prihodnja seja danes popoldne.

Predlogi posl. Hribarja.

Posl. Ivan Hribar je vložil v sobotni seji posl. zbornice tri predloge, in sicer glede prenešenja uprave Postojnske jame iz resorta poljedelskega ministrstva v resort ministrstva za javna dela; dalje glede gradnje delavskih hiš za uslužbence drž. železnice v Ljubljani in slednjič glede izpremembe voznega reda na progi Ljubljana - Kamnik.

Laška fakulteta in Jugoslovani.

Posl. dr. Šusteršič popravlja poročilo v sobotni številki graške »Tagespost« o konferenci posl. Ploja in Šusteršiča z bar. Bienerthom, ki smo ga po tem listu posneli tudi mi, v toliko, da poslanca bar. Bienerthu nista grozila z obstrukcijo, temveč sta zvela njegovo poročilo samo na znanje.

Jugoslovanski vseučiliški odeček ima danes ali jutri sejo, da se posvetuje o vseučiliških zadevah. Slovinci bodo obvestili o svojih zahtevah parlamentarno komisijo »Slov. Enot«; ta pa se bo posvetovala v sredo o tem, kakšno stališče naj zavzame nasproti tem zahtevam.

Ustanovni občni zbor »Češkoslovenskega kluba«.

V mali dvorani »Mestnega doma« se je vršil v soboto popoldne ob 6. ustanovni občni zbor društva, ki je bilo v Ljubljani že davno potrebno, kajti češko - slovenski stiki so danes že jako intenzivni in mnogoštevilni, in treba je instance, ki bi jih organizirala.

Ustanovni občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora, gosp. dr. Novak, ki je pozdravil navzoče in na kratko izpregovoril o potrebi in važnosti ustanavljanja takega društva. Govori o češko - slovenskih stikih, ki so v zadnjem času posebno na gospodarskem polju prav živahni. Iz pravil društva poudarja predsednik posebno točko, ki pravi, da stoji društvo v kulturnem oziru na naprednem stališču. — Tajnik pripravljalnega odbora g. V. M. Zalar, poroča o delu pripravljalnega odbora. Omenja, da se je na povik v »Slovenskem Narodu« našlo letos pa zimi v »Narodnem domu« nekaj Slo-

venecov in Čelov, ki so po temeljitih posvetilih sklenili, ustanoviti v Ljubljani »Češko - slovenski klub«. Takrat so bili izvoljeni v pripravljalni odbor gg. dr. F. Novak, ravn. L. Pečanka, insp. J. Růžička in V. M. Zalar. Pripravljalni odbor je izdelal pravila in poskrbel za njih oblastno odobritev ter je nabiral člane. — Društvo bo imelo gotovo mnogo resnega dela. Izmed velikega števila praktičnih nalog navaaja govornik izdajanje »Slovenske korespondence« informacij češkim naprednim listom, prirejanje predavanj itd. o čeških razmerah, posredovanja in inicijative na gospodarskem polju, vzdrževanje čitalnice čeških listov in revij itd. Omenja, da imajo Slovenci odplačati še velik dolg svojemu velikemu prijatelju in navdušenemu propagatorju češko - slovenskega zblizanja, Janu Legi. Svoj čas se je namreč osvojil nek odbor, ki je nabiral prispevke za njegov nagrobni spomenik; nabral je okoli 600 K, manjka le še par malo. Cela akcija pa ne gre naprej. Naloga društva bo, da tudi to stvar uredi. — Ker so pravila v rokah članov, predlaga tajnik, naj se odobri en bloc. — Sprejeto.

Slede volitve, ki se izvrše po vzkluku. Izvoljeni so: za predsednika gosp. dr. Fr. Novak, v odbor pa gg. Korinek, ravnatelj Pečanka, iur. Pleško, insp. Růžička, urednik Zalar in dr. Zupan; kot pregledniki pa so bili izvoljeni gg. mag. pharm. Čizmař, dr. Fettich in V. Hejnic.

Članarina se določi na 6 K za celo leto in enkratna vpisnina eno krono.

Pri slučajnostih želi gosp. dr. Kokalj, naj bi odbor obveščal člane o svojih akcijah potem naprednega časopisa. — Predsednik obljublja, da se bo v tem oziru vse potrebno zgodilo. — Ker je v tem ravno prišel na zborovanje gosp. župan Ivan Hribar, društveni član, ga predsednik v toplih besedah pozdravi, omenja njegovo vztrajno in neumorno delo na polju češkoslovenskega zblizanja, posebno v gospodarskem pogledu, ko se je za to še malokdo zanimal. V tem, da je g. župan pristopil za člana društva, vidi jamstvo za precvit društva. — Z ozirom na željo g. dr. Kokalja omenja g. V. M. Zalar, da bo seveda odbor o svojih akcijah člane vedno rad obveščal potem naprednih časopisov, da pa včasih to vendar ne bo mogoče iz taktičnih ozirov. Opozorja pa na prijateljski sestanek, ki je napovedan za zvečer v hotelu »Tivoli«. — Ker se nikdo več ne oglasi k besedi, zaključijo predsednik občni zbor. Zvečer se je vršil v hotelu »Tivoli« prijateljski sestanek, ki pa je bil zaradi slabega vremena manj dobro obiskan.

Na ustanovni občni zbor je došlo več pismenih in brzojavnih pozdravov; med dr. od akademičnega društva »Ilirije« v Pragi, od Češkoslovenske jednote« v Plznju, od g. dr. Fr. Plešča, od urednika A. Zaluda iz Plznja in od občinskega sveta praškega, ki je v njegovem imenu brzojavil župan dr. Groš sledeče: »Občinski svet kraljevskega glavnega mesta Prage pozdravlja ustanovitev Vašega kluba, želi, da bi kar najizdatneje prispeval k utrditvi stikov bratskih narodov slovenskega in češkega in kličie njegovemu prihodnjemu plodnemu delovanju odkritosrčno »na zdar!«

Članov ima »Češkoslovenski klub« trideset.

Zlet „Ljubljanske Sokolske župe“.

Dva sokolska zleta drug za drugim. In za oba enako veliko zanimanje, na obeh enako velika udeležba od strani občinstva, na obeh enako izvrstno izurjeni in disciplinirani telovadci! To kaže, da je sokolska ideja postala pri nas že popularna in da nam prehaia v meso in kri. Zlet »Ljubljanske sokolske župe« se je završil prekrasno, ker je to pot tudi neusmiljeni Jupiter pluvius iz izredno nobleso ignoriral prireditve.

Zlet se je začel, kakor je bilo naznanjeno, večeraj zjutraj ob 7. na dirkališču v Tivoli s tekmovalno telovadbo obrtnega in trgovskega naraščaja, ki je bila jako zanimiva. Kot posebno omenimo, da je pri teku najhitrejši telovadeč rabil za 100 m daljave samo 14 sekund! Ostali del dopoldneva so izčrpale skušnje za popoldansko javno telovadbo.

Ob pol 12. se je jel pomikati iz dirkališča po mestu sokolski spreved. Pomikal se je z godbo Slov. Filharmonije na čelu po Bleiweisovi in Marije Terezije ter Dunajski cesti, po Prešernovi ulici, Sv. Petra cesti, čez Judinec, most, Kopitarjevo ulico, Vodnikov trg, Mestni, Stari in Sv. Jakoba trg, po Bregu, Turjaškem trgu, Gosposki ulici, Wolfovi in Prešernovi ulici (ker je skrbna vlada prepovedala Selenburgovo alico) in po Franca Jožefa cesti pred Na-

rodni dom. Občinstvo, ki ga je bilo po vseh ulicah, koder se je pomikal spreved, jako veliko, je povzročilo simpatično pozdravljanje Sokolov. Z nekaterih oken so narodna gospodična Sokole obsule s cvetlicami. V sprevedu smo našli okoli 250 Sokolov, na čelu jim župno predsedstvo.

Popoldne ob 4. se je začela ob jako veliki udeležbi občinstva na dirkališču javna telovadba župnih društev, t. j. Sokol v Domžalah, na lgu, v Ljubljani, v Šiški, na Viču (z odsekem v Notr. Goricah), na Vrhniki in Žensko telovadno društvo. Telovadba je bila vsekoli precizna in elegantna; pokazala je, na kako visoki stopnji stoje naši Sokoli; s mirno vestjo in častno bi lahko tekmovali tudi s prvimi češkimi Sokolskimi društvi, ki stoje na višini popolnosti. V podrobnosti se zaradi pičlo odmerjenega prostora ne moremo obširno spuščati. Omenjamo krasne vaje s kiji in na mizi, ki jih je izvajalo Žensko telovadno društvo pod vodstvom sestre Debečeve; dalje interesantne skupine »Ljubljanskega Sokola« na lestvicah, kar je bilo posebno zanimivo; dalje elegantne sestave skupin »Ljubljanskega Sokola« na bradljah; potem precizne proste vaje članstva in slednje lepo zaključno skupino. — Jako mnogo opravičenega odobravanja je izzval nastop, odstop in odhod članstva. Sokoli so težkoče, ki so jih vsebovali vaje, sijajno premagali in so pokazali, da niso Sokoli le po imenu, temveč tudi po duhu in telesu.

Kresna veselica.

Zvečer se je razvila na obširnem dirkališču sijajna kresna veselica, ki je privabila ogromno število ljubljanskega občinstva. Za telesni blagor je bilo preskrbljeno za obiskovalce v mnogobrojnih paviljonih za vino, pivo, kavo, jestvine itd. Stregle so, na čelu jim neumorna gospa dr. Tavčarjeva, naše vrle narodne dame. V mraku so jele švigati v zrak rakete, lepše od Halleyjevega komete nesrečnega spomina in priredile so se krasne vaje z gorečimi kiji ter zažgal ogromen kres. »Slovenska Filharmonija« je prav pridno svirala in pari so se ob nje zvokih sukali neutrudno skoro do rana. Neizogibni vrtljak je premotil celo marsikaterga doslej pametnega in solidnega človeka in ga je potegnil z magično silo v svoj očarujoči krog. Vsprico vsemu temu se ni čuditi da je animirano razpoloženje trajalo pozno v noč in notri do jutra in da je v tem virvaru marsikdo izgubil težko svojo glavo.

Kot posebno omenjamo kopo »potovalnih agentov«, ki so raznašali »Kolinsko kavno primes« in jo ponujali slovenskim gospodinjam pol zastonj pol za denar. — in, kakor smo videli, z velikim uspehom.

»Sokolski ljubljanski župi« prav iskreno čestitamo k izvrstnemu nastopu in k uspehi veselici.

Dnevne vesti.

+ Iz deželnega odbora. Dne 27. junija 1910 bo ustanovni šod zavoda za pospeševanje obrti. Deželni odbor kliče v ta zavod: (za malo obrt): Frana Končana, ključavničarja v Domžalah; Ivana Ronke, zidarja v Cerkljici; Leopolda Ciglerja, čevljarja v Rudolfovem; Jerneja Lozarja, krojača v Ljubljani; Frana Pusta, tesarja v Ljubljani; Antona Rojino, mizarja v Ljubljani; (za domačo obrt): Valentina Solarja, načelnika železarske zadruge v Kropi; Frana Pakiža, župana v Danah. Se v ti zadevi je tičala večina deželnega odbora v strankarskih svojih verigah, in niti enega zastopnika za zavod ni vzela iz naprednih obrtnikov! — Kure pl. Goldensteinova »umetniškas ostalina se nakupi za 1410 K. Pri okrajnih cestnih odborih se vpelje redna računska revizija. V sanitetni okraj kočevski se kliče v imenu deželnega odbora prof. Obergefell, v oni Fara-Kostel pa župnik Češar. V okrajni cestni odbor loški se imenujejo: Ivan Turek iz Loža, Fran Lužar iz Nove vasi pri Rakeku. V idrijski zadevi bode dne 24. junija predupravnim sodiščem zastopal deželni odbor g. dr. Šusteršič. Celih 30.000 K hočejo posoditi iz deželnih sredstev obrtni kreditni zadrugi v Ljubljani.

+ Deželni glavar Šuklje odločil svoj državnozborni mandat. Vest, da je deželni glavar Šuklje, kakor smo že v soboto poročali, odložil svoj državnozborni mandat, odgovarja resnici. Zgodilo se je to na sestanku klerikalnih zaupnikov v petek 10. t. m. Na tem sestanku se je vzela Šukljeta resignacija na znanje in določili so mu naslednika deželnega odbornika profesorja Evgena Jarca. Nekateri so predlagali za kandidata župana Josipa Zorca, p. d. Štemburja v Kandiji, vendar pa s to kandidatu niso prodrli, ker se je naglašalo, da mora Šuklje dobiti — posebnega in dostojnega naslednika. Pred leti so klerikalci, kakor je znano, proglašili načelo, da je mesto deželnega

glavarja ali deželnega odbornika inkompatibilno s postavo deželnega poslanca. To načelo klerikalna stranka seveda ni jemala na posebno rano, zakaj tako Šusteršič kakor Šuklje sta kot državna poslanci sprejela izvolitev v deželni odbor. Pod pritiskom javnega mnenja, v prvi vrsti pa seveda z oslrom na to, ker se je stalno preselil na Dunaj, je dr. Šusteršič na to vedarje odložil deželno odborništvo, Šuklje pa je cinal in se ni mogel odločiti. Sele sedaj po dolgih letih je Šuklje storil to, kar bi moral v smislu gori navedene strankne enucijacije storiti v tistem momentu, ko je bil imenovan za deželnega glavarja. Šukljeta naslednik ima biti, seveda ako volilci drugače ne odločijo, profesor Jarca. Ali bo tudi za tega veljala inkompatibiliteta? Kdo bo pa potem njegov naslednik v deželnem odboru? Vse kaže na to, da klerikalcem že nedostaja mest pri — koritu!

+ Boj med papeštvom in protestantizmom. Zadnja enciklika rimskega papeža je spravila katoliško cerkev v skrajno stisko, nakopala je papežu brezprimerno ponižanje, protestantski svet pa tako razvnela zoper Rim in katolicizem, da je konfesionalni mir na Nemškem v največji nevarnosti. Da imajo katoliški cerkveni krogi o reformaciji in o reformatorjih skrajno slabo mnenje, da sovražijo in zaničujejo protestantizem, to je čisto naravno, kakor je tudi čisto naravno, da protestantje sovražijo in zaničujejo katoliško cerkev in katoliško vero. Kako srdito protestantje katoliško cerkev sovražijo in zaničujejo, to se je pokazalo pred kratkim na Angleškem, ko je novi kralj prevzel vladu. Kadar angleški kralj zasede prestol mora prisesti na ustavo. V tej prisegi obeta, da bo preganjal katolicizem in katoliško cerkev ter jo obdolžil vsega preklečja vredne idotarije. To je seveda le formalnost. Angleški katoličani so napeli vse sile, da bi se odpravil ta odstavek iz kraljeve prisige, a dasi vsak Anglež ve, da so to samo prazne besede, vendar je bil odpor protestantov proti zahtevi katoličanov tako silen, da se vlada ni upala ugoditi opravičeni želji katoličanov. Sovraštvo med katoličani je torej obojestransko; eni pišejo in govore o drugih kar mogoče slabo. Eni kakor drugi pretiravajo. Toda zdaj je papež sam v najslovesnejši obliki, v uradni deklaraciji, torej v svoji lastnosti kot nezmotljivi poglavar cerkve napadel in razžalil protestante. Očital jim je to, kar so posamični protestanti že sto in stokrat s še hujšimi psovskani očitali papeštvu, ali protestantje tega niso mirno vtaknili v žep. Nemška vlada bi bila rada preprečila verske boje in pomirila protestante. V ta namen je papeža prisilila, da je moral obžalovati svoj encikliko in jo takorekoč sam raztrgati. Papež je namreč moral odrediti, da se njegova enciklika na Nemškem ne bo ne razglasila v uradnih listih, niti čitala s prižnice. S tem je papeževa enciklika za Nemčijo nehala eksistirati. Kaj to pomeni, se spozna iz primere. Denimo, da je cesar izdal slovesen manifest na vse narode, tri dni pozneje pa bi bil prisiljen sam odrediti, da tega manifesta ne sme objaviti v uradnih listih niti ga drugače razglasiti. Papež je doživel strašno ponižanje. Udal se je pač le, ker si drugače ni mogel pomagati, zakaj da svojih nazorov o protestantih ni spremenil, to se pač samo osebi razume. A najhujše je, da mu celo s tem ponižanjem ni nič pomagalo. Oficijelno se je pač pobotal z berlinsko vlado, ali konfesionalni mir na Nemškem je vendar v največji nevarnosti. Protestantje so se začeli gibati, zborovanja se vrše na vseh koncih in krajih, boj proti katolicizmu je parola in vehementni napadi na papeža, na katoliško vero in na cerkev oznanjajo kako besna ljutost je prevzela protestantski svet. Papež se je ponižal, a to ponižanje ni nosilo sadu. Boj med protestantizmom in katolicizmom na Nemškem se je začel iznova in očividno je, da hočejo državo pripraviti do tega, da bi se zopet postavila na tisto stališče, kakor je to storila po znani encikliki Pija IX. z dne 5. februarja 1875., da hočejo provzročiti pravo kulturno vojno.

+ Državna pošta in slovenski časopisi. Nemški poštni uradniki delajo uprav svinjsko s slovenskimi časopisi in zlasti z našim listom. Ne samo, da ga sploh neredno odpravljajo, tudi s posameznimi številkami ravnavajo grdo, vse da bi naročnikom nagajali in nam škodo provzročili. Za izgled nam je rojak-naročnik poslal iz Payerbacha 134. številko našega lista, ki jo je dobil vso zamazano, ter nam piše: Pošiljam vam »Sl. Nar.« št. 134, in vas najprvo prosim, da ga previdno v roke primete, da se jih ne umaže ob sliki, katero bode iz izreku ugledali. Po smradu je soditi, da je prišel »Narod« z ribami v dotiko, na kar se je ambulanti v poštnem vozu tudi izgovarjal. Da je to resnica, se vidi iz slike na priloženem odrezku, toda vprašanje je, za-

ko pride list s tako poštno prtljago v dotiko? Ali je prostor za slovenske liste na tleh, koder je vedno polno neanaga? Kam pa devljajo nemške in laške časopise, da vedno snažni prihajajo? Lepa slika je to! Mene je sram tak časopis v roke vzeti in v pričo kakoga kolega brati, ker vsakdo lahko vidi, kako se z našimi časopisi ravna. In ta malomarnost se ponavlja redno, radi česar sem se že večkrat pritožil. Quousque tandem. Kje je pa tu enerzija trgovinskega ministra dr. Weisskirchnerja in kaj ko bi ga naši poslanci enkrat prijeli kakor zaslužni?

+ Kdo bo škof v Trstu? V zadnjem času stopa zopet v ospredje kandidatura goriškega kateheta na ženskem učiteljskem in vodje centralnega semenišča, Fr. Castelliza. Mož je zagrižen Italijan, ki je pokazal popolno nesposobnost za vodstvo centralnega semenišča, kjer je ustvaril čudne razmere s protežiranjem laških semeniščnikov. — Mož je tiran, surov, klečeplazec. Morda je dober za kateheta, za kaj višjega ni. Gorje Slovanom v tržaško - koprski škofiji, ako bi prišel ta človek za škofa v Trst. Še slabše bi bilo kot pod Naglom! Naravnost neverjetno je, da priporoča tega zagriženega Italijana sam slovenski nadškof goriški, dr. Sedej! Castelliz je vodil zadnje dneve na učiteljskem v Gorici proti slovenskim gojenkam s čudovito vne-mo neko preiskavo radi nedolžnih stvari; kazal pa je pri tem ves svoj značaj in vso svojo lepo dušo. Mero-dajni činitelji naj puste tega moža za kateheta v Gorici, v Trstu bi bil nesreča za celo škofijo.

+ »Deutsche Mittelschule in Krain und Kustenland« (članov 991) je imela sejo v ljubljanski kazini dne 8. maja. Navzoča sta bila tudi dva zastopnika »Kärtner Mittelschule«. Udeležili so se je tudi direktorji Junowicz, Piesko, Riedl, »Direktor Dr. Alton (Triest, Gymn.), der nie fehlt, wenn der Verein etwas veranstaltet, nadzorniki Schrautzer in dr. Eger, Vorsitzender des Krainer deutschen Volksrates«!

+ Priznanje. V petkovi »Reichsposti« čitamo dragoceno priznanje. V uvodnem članku se piše o krščansko-socialnem programu, na katerega prisegajo tudi naši klerikalci. V tem programatičnem članku stoji dobesedno: »Konfesionalna stranka mi nismo. Naša stranka oklepa in varuje vsa krščanska veroizpovedanja.« To se pravi po domače, da je klerikalcem pravzaprav vsaka krščanska vera dobra, samo da jo morejo izrabljati v svoje politične namene.

+ Spokorjeni Hraha. Dunajski občinski svetnik in zvest pristash kršč. socialne stranke Hraha je pred tremi meseci kot finančni referent na nekem javnem shodu pripovedoval, kako so se nekateri njegovih krščansko-socialnih kolegov okoristili z občinskim posojilom 360 milijonov. Obdolžil jih je, da časte boga »Po-basaj«. Hraha, ki je posebno dolžil člana dunajskega občinskega sveta Bielowlawa in Axmanna, je bil pripravljen doprinesiti pred posebno preiskovalno komisijo stranke dokaz resnice. Tega niso akceptirali. Hraha so izključili iz komunalnega meščanskega kluba ter vložili tožbo zaradi razžaljenja časti proti njemu. Ker ga pa zaradi imunitete niso mogli sodnijsko preganjati, je vlada zaključila nižjeavstrijski deželni zbor. Vsa javnost je z napetostjo pričakovala ta proces, ki naj bi v jasni luči pokazal gospodarstvo krščansko-socialne stranke dunajske. Toda gotovi gospodi so se ustasili tega procesa, ker imajo pač preslabo vest. In tako so pregovorili Hraha, da je šel kot navidezno spokorjeni grešnik v Kano-so ter nekako preklical svoje obdolžitve. Hraha pa ni obžaloval svojega postopanja. Ravno to je pa značilno. Preklic je samo formelen. V zahvalo za to obdžri Hraha vsa svoja dosedanja častna mesta in vse referate, bo zopet sprejet v klub, vrhuga pa ga bodo še kandidirali v nekdanjem Luigerjevem volilnem okraju v državni zbor in stroškov pravde tudi ne bo on plačal, nego stranka. Morajo pač biti »lepe« razmere v dunajski krščansko-socialni stranki.

+ Župan Ivan Hribar priporočal je občinskemu svetu da za žrtve grozne povodni na južnem Ogrskem dovoli 1000 K.

+ Slovenskim zdravnikom naznanjamo, da se vrši sestanek osrednjega slovenskega zdravniškega zbora od 3. do 5. julija v Sofiji. Znanstvene seje vršile se bodo 3. in 4. julija dopoldne v »Slovenski besedi«. Dne 2. julija zvečer ob 9. je kolegijalen sestanek v »Slovenski besedi«. Dne 3. julija popoldne ogledovanje sofijskih bolnišniških zavodov, zvečer skupen obed. Dne 4. julija popoldne ogledovanje mesta, zvečer koncert na čast slovenskim gostom. Dne 5. julija zjutraj inlet v Kjustendil, ogledovanje tega zanimivega mesta in mineralnih virov, skupen obed, zvečer povratek v Sofijo. — Slovan-

ski zdravniki, ki se udeležijo sestanka, imajo brezplačno vožnjo na bolgarskih železnicah. Da dobe članke izkaznic in da se jim rezervirajo stanovanja, obrnejo naj se obratno na bolgarski odbor (dr. B. Beron, Sofija, ulica Preslav, br. 5), ob enem pa naj se javijo tudi podpisane mu predsedniku. Priporočati je, da si vsak udeleženec pri okrajnem glavarstvu, oziroma mestnem magistratu preskrbi potni list. — Da se pomenimo o vožnji in vsem potrebnem, vabim ljubljanske udeležnike na pogovor, ki se bo vršil v sredo, dne 22. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Zlata kaplja«, Sv. Petra cesta. Čas odpotovanja se potem objavi po listih. Za slovenski narodni odbor: Dr. Démetér Bleiweis-Trsteničski, predsednik.

+ Razstava ris. izdelkov na c. kr. učiteljskem, ki je bila otvorjena večeraj dopoldne s zelo zanimivim predavanjem g. prof. Sucherja o risanju in njega sedanjih metodi, napravila na vsakega obiskovalca kar najugodnejši utis. Razstavljene so risbe c. kr. vadnice, obeh učiteljskih in l. drž. gimnazije. Razvrščene so tako, da je vsakomur razvidna učna pot, kar je zlasti za učiteljsko zelo instruktivno. Zastopane so na njej tudi vse tehnike: svinčnik, kreda, pastel, pero, akvarel in olje. Prav posebne vrednosti in velike važnosti za učiteljske risbe pa so risbe predmetov v nadnaravni velikosti, izvršene z ogljem, kredo in pastalom, zakaj vsak trenutek pride učitelj v položaj, da je treba seči po kredi in narisati na tablo otrokom predmete, o katerih pri pouku ravnokar govori, zlasti, ako nima na razpolago dotičnih učil. Predmet risbam so bili zavrtiki, zvezki, knjige, škafje, razno orodje, metulji, hrošči, cvetice, ptici i. dr. Zastopane pa so tudi risbe po figuriranih modelih, portreti ter pokrajinske risbe in slike ter risbe živali, vse izvršene po naravi. Prav zanimive so tudi risbe »po spominu« in ilustracije, ter raznovrstni moderni ornament, ki so jih osnovali učenci sami. Večinoma so vse risbe prav dobro pogojene; nekatere iz moškega učiteljskega in gimnazijskega se posebej odlikujejo, ker so risane s krepko in široko potezo, — prav energično. Kakor rečeno, napravi ta veleznami-miva razstava na vsakogar, najsibode lajik ali večak najboljši utis in g. prof. Sucherju gre za njegovo uspešno delovanje na ris. polju vse priznanje. Razstavo si je ogledalo večeraj veliko število odličnega občinstva, zlasti je omeniti gg. dež. šol. nadzornika Levca in ravnatelja dr. Požarja. Želeti bi bilo, da si jo ogleda v najobilnejšem številu tudi sl. učiteljsko, kateremu je v prvi vrsti namenjena. A. S.

+ Razstava risb na tukajšnjem učiteljskem. Po sedanjih metodi se čisto drugače razvija pouk v risanju nego je bilo to prej. Glavni smoter je gojiti hitro pojmovanje celotne oblike in barv, kontura (obris) kot najtežje v pouku pa se pušča za nazadnje kot vajo, ko gojenec obvladuje vse druge predpogoje risanja. Začetek se vrši v značajnih potezah izražati ploske (silnute) oblike, na to se stopnjevano deli v posameznosti kakor tudi barv. Razstava risb na učiteljskem priča, da ta nov način poučevanja dobiva vedno več veljave in da pomaga taka metoda k hitrejši in bolj jedrnatu izrazitnosti v risanju sploh. Požrtvovanosti in resnemu trudu g. prof. Fr. Suharja gre hvala, da je razstava zelo obsežna (porazdeljena je v treh prostorih) pa tudi v mnogem oziru prav mična. Najbolj se pa tudi odlikujejo akvareli, dokaz da je na podlagi te metode prišla zopet barva do svoje veljave, posebno so dobra dela II. in III. letnika in IV. razreda dekliskkega oddelka vadnice. Da bi bil napredek večji, želeti bi bilo, da se take vrste razstave prirejuje večkrat, zavodi naj bi tekmovali med seboj in delili za boljša dela tudi nagrade gojenecem; tako je vsaj drugod in s tem se še bolj vzbujajo veselje do predmeta, ker risanje je vendarle vsestransko važno.

+ Razpisana srednješolska me-sta. Od 4.—17. junija so bili objavljeni sledeči razpisi: Moderna filologija: Solnograd (g. D. l. gr.), Heb (r. D. Fr., 25. VI.), Trutnov (r. D. Fr., 25. VI.), Idrija (r. D. l. gr. in Fr. D., 10. VII.). Klasična filologija: Kromeriz (g. L. G. d., 30. VI.), Feldkirch (g. L. G. d.), Ljubljana (II. drž. g. L. G. slov. ali d., 10. VII.). — Zgodov. zemljepis: Gradec (II. r. H., 30. VI.). — Mat. - fiz. skupina: Brno (I. r., M. Geom., 22. VI.), Dunaj IV. (r., M. Nl., 10. VII.), Idrija (r., M. Geom., 10. VII.). — Prirodopisna skupina: Ljubljana (I. drž. g. Ng. m. nl., 10. VII.). — Prostorčno risanje: Idrija (r., 10. VII.). — Telovadba: Ljubno (g., 30. VI.). — Supplement: Lipnik (dež. r., Fr. E., Fr. D. in M. Geom., 10. VII.), Idrija (r., asistentka mesto za prostorčno risanje, 10. VII.). — Kratice in znaki kakor navadno.

+ Poročili se je večeraj v nunski cerkvi v Ljubljani notarski kandidat

g. F. Prešičnik iz Gornjega grada z gospojo Vero Pospel in Griž pri Celju. Bilo srečno!

— **Umrli** je v soboto v visoki starosti mati tukajšnega trgovca g. Babiča ga. Josipina Babič, posestnica v Kranju.

Umrli je znani rodbini Pečarjevi v Medvodah nadobudna hčerka Rada.

Odprava pasjega kontumaca v D. M. v Polju. Okrajno glavarstvo je izdalo ta-le razglas: S 6. marcem t. l. razglašen je v občini D. M. v Polju pasji kontumac do preklica. Ker se med tem časom ni pripetil nobeden nov slučaj, razveljavlja se kontumac z dne 19. t. m.

Pasji kontumac v Borovnici. Okrajno glavarstvo je izdalo ta-le oglas: Dne 6. in 7. t. m. se je klatil po občini Borovnica nek nezan, srednjevelik, po hrbitu črnosiv, po trebuhu rjavkastosi pes, kratkodlak, dolgega repa, kratkih po koncu stojećih ušes. Popadel je 7 oseb in več psov. Radi tega odreja se na podlagi § 42 alin. 3 io 4 zak. o živinskih kugah pasji kontumac za celo občino Borovnico do preklica. Vsak pes mora biti ali priklenjen ali pa mora nositi prikladen, popadanje izključujoč nagobčnik. Prestopki kaznovali se bodo z zaporom do 2 mesecev, oziroma z globo do 600 kron. Vsako nadaljnjo sumljivo obolenje je takoj naznaniti.

V Rakitni je dne 16. t. m. tresilo v cerkveni stolp in sicer med velikim nalivom. Stolp ni dosti poškodovan, male poškodbe so tudi v neki bližnji hiši in v kuhinji. Naliv je bil pa tako močan, da je voda na več krajih poplavlila travnike in njive.

Stavo gotovo dobite, če stavite, da ne bo nikoli odselel enomesečne reške ječe. Ki jo je prisodilo sodišče kaplanu Hättingerju, pa tudi župnik v St. Lovrenču Tone Oblak ne bo nikoli odselel 14dnevne prisojene mu ječe. Stavimo kaj?

Izginil je Janez Javornik, mesar v Novem mestu. Pred leti, ko je začel izvrševati v Novem mestu mesarsko obrt, je sekal meso silno poceni. No, ker od izgube ni mogel živeti, je zabredel tako v dolgove, da ni mogel nikamor več. V začetku tega meseca se je podal, kakor je rekel, na semenj v St. Jernej, pa ga ni bilo več nazaj. Zda je pa ga izvedelo, da je v Bosni nekje kot mesarski pomočnik.

Zvišana kazen. Pevec, trgovec iz Kočevja je dobil pri novemškem okrož. sodišču radi krive 14 dni zapore. Višje deželno sodišče pa mu je zvišalo to kazen na 3 mesece zapore. Čemu pa hodi slovenski trgovec Kočevarjem konkurenco delat?

Meteorološka opazovalnica na Gorjancih. V Jugorjih se je nastanila vojaška meteorološka opazovalnica pod vodstvom nekoga topničarskega stotnika.

Radi uhana je hudo poškodoval čevljar Suštaršič Jože v Rumanjvski Tereziji Zaletel. Le-ta je izgubila pred časom par uhanov, od kojih je našel enega Suštaršič, ki ga pa ni hotel vrniti lastnici, da si ga je ta zahtevala od njega in mu ponujala najdenino. Iz jeze ga je začela zmerjati, ta pa jo je pretepel s pestjo in jo grazil tako, da ji je zlomil nekaj rebrov.

Ljubeznivi sosedje so Kočevci. Dne 6. t. m. so posekali Ivan, France in Ferdinand Schmidt iz Pogorela pri Toplicah nekaj bukovih dreves v delu Erazma Mische. Schmidtovi in Mischetovi so hoteli te bukve izpeljati in so se začeli med seboj pretepati. France Schmidt je vdaril Erazma Mische z vozno vago po glavi tako, da mu je prebil črepijo in ga smrtonosno poškodoval.

Uboj v Sp. Škrilju. Dne 5. junija t. l. so prišli štirje Kočevarji iz Roga in sicer Avgust Semič, Alojzij Semič, Alojzij Wolf in Ivan Schmuck v Vardjanovo gostilno, kjer so takoj začeli razgrajati in napadati laške oglarje tako, da jih je gostilničar Vardjan zapodil. Odšli so nato v Hutterjevo gostilno, pa so takoj pričeli rabuko. Ko jih je postavil tudi Hutter pred vrata, so šli se enkrat v Vardjanovo gostilno, pred katero so začeli razbijati po mizi, da je bilo strah, ker niso dobili pijske. Prišel jih je pogovarjat okoli 50 let stari pomožni natak Jakob Movrin, pa je slabo naletel. Vrgli so ga na tla, topli s palico po glavi in ko je hotel vstati, mu je vrgel Lojze Wolf debel kamen v sence, da se je Movrin zgrudil in na mestu umrl, kajti prebili so mu črepijo.

Katera mariborska posojilnica je prava? povprašujejo mariborski duhovniški listi. »V obeh sedijo odlični duhovniki,« pa vendar se ne ve, katera je prava! Rodoljubni Slovenci pa že zdavnaj vprašujejo, zakaj se cepimo tudi na gospodarskem polju? Zakaj posojilnice po malih vaseh, zakaj po dve v eni vasi? Tako nima nobena potrebne moči. — Industrijo pa Slovenci preveč zanemarjamo, ko vendar vidimo koliko zaslužijo in kako velikansko moč dobivajo tuji tudi v narodno-političnem obziru med Slovenci s svojimi podjetji. Ne pošiljajmo toli-

ko mladine v gimnazije, dajajmo jih v kmetijske, obrtne, trgovaške šole, realne in tehnične. Pomenjajmo Čeha, katerim varajajo milijonarji iz tal skoraj kakor gobe! — Marikatera posojilnica »ni prava«, ni samo nepotrebna, ampak v škodo je narodu, kateremu jemlje delavne moči brez naklonitve uspehov. Bodimo trezni, glejmo okolo sebe in — računajmo!

Štaterski deželni odbor je razdelil letošnjo spomlad 1334 posestnikom 98 tisoč cepelnih trt in 66.850 ključev.

Sarova mladina. V gozdu blizu Maribora sta učenca mestne nemške šole ujela mlado srno ter jo tolkla s kamenjem toliko časa, da je poginila. Ubogo žival sta potem pustila v gozdu.

Podivjanost. Ko se je te dni vračal posestnik Bezjak iz Zobeve na Štaterskem zvečer krog 10. ure domov, ga je popolnoma brez povoda ustrelil kmečki fant Kristovič. Krogla je šla Bezjaku pri levem očesu v glavo.

Što tisoč kren za kopalnico. Odbor občinske hranilnice v Mariboru je sklenil, da podari mestni občini mariborski 100.000 K za zgradbo javnega kopalnice.

Prevarani ženitve željni mošje. V Gradcu so zaprli agenta Karla Vielmaierja, ki se je preživljal s tem, da je izvajal denar od onih moških, ki so si potom insektov iskali nevest. Opeharil jih je za več kot 80 tisoč kron. Da se izogne posledicam, se je Vielmaier v zaporu obesil.

Huda mati ... V Trstu so aretirali 55 letnega Antona Gustinčiča in njegovo 48letno ženo Franciško Gustinčič, ki sta svojega dveletnega otroka tako zverinsko pretepavala, da je deček vsled poškodb v bolnici umrl. Posebno divje je z otrokom ravnila njegova mati.

Električna cestna železnica. V soboto bi se bila ob 3/8. na Karlovski cesti lahko zgodila velika nesreča. Kondukterja elektr. železnice nista nič zvonila, vsled česar kočijaž Janez Kramar ni mogel vedeti, da se mu bliža voz elektr. železnice. Konji so se ustrašili in skoro bi se bila zgodila velika nesreča. Če konduktjerji ne bodo zvonili, potem kočijaži še vozijo ne bodo mogli. Voznik Kramar bi bil rad pogledal številko dotičnega kondukterja, a na potu je ta z nekim drugim sprevodnikom menjal mesto in mož ni mogel izvedeti, kdo je pravi krivec.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 5. do 11. junija. Rodilo se je 31 otrok, umrlo je 21 oseb. Med umrlimi je samo devet domačinov. Umrli so: za jetiko 5 (3 tuji), vsled mrtvouda 2 in za različnimi boleznimi 13.

Ogenj. Sinoči po 11. uri je čuvaj na Gradu s strelom naznanil na Illovi ogenj. Vnela se je dosedaj še na nepojasnen način hiša posestnika Pavla Mrzikarja, ki je s hlevom vred pogorela do tal. Družina je mogla rešiti le golo življenje, obleka, pohištvo in nekaj denarja je pa vse upepeljeno. Na lice mesta sta prišla dva oddelka gasilnega in reševalnega požarnega društva, ki pa nista mogla nesreče preprečiti.

Delavsko gibanje. soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 16 Hrvatov, 19 Macedoncev in 10 Slovencev. V Heb je šlo 62, v Buchs 24, v Inomst pa 40 Hrvatov. — Včeraj je šlo v Ameriko 35 Macedoncev, 26 Hrvatov se je povrnilo iz Neumarkla na Reko, 10 jih je šlo v Heb, 10 jih je prišlo pa v delo h Grubarjevem prekopu.

Izgubljeno in najdeno. Delavčeva žena Jožica Pleveljeva je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 4 K denarja. — Posestnica Jožica Gašperšičeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 16 K. — Učenca trgovskega tečaja Minka Žerovnikova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Vdova g. Marjeta Pavlovskijeva in izgubila denarnico s 5 K. — Posestnik Fran Suhadolc je našel platnen namizni prt. — Delavec Anton Koprivec je izgubil ročni kovčeg z obleko. — Zasebnica g. Neža Kuharjeva je našla nekaj ženskega ročnega dela.

Narodna obramba.

— **Jubilejne razglednice** in jubilejni kolki Družbe sv. Cirila in Metoda so ravnokar izšli umetniško izvedeni. Priporočamo jih vsem prijateljem družbe, posebno pa podružnicam v obilno naročbo. Naročajo se v pisarni glavne družbe.

Naroden škandal je dejstvo, da se mi Slovenci tako malo zanimamo za naravne krasote naše domovine. Kako malo Slovencev je primeroma, ki bi lahko rekli, da so videli svetovni čudež — kotlino Cerkniškega jezera, kadar je napolnjena z vodo in kadar jo pokriva — podobno rumiskim travam — nedogledno daleč visoka trava. Začetkom meseca julija se na Cerkniškem jezeru lahko opazuje čudovito, rapidno padanje vode in zato je podružnica sv. Cirila in Metoda v Cerknici sklenila, da pri-

redi dne 10. julija t. l. na vrtu gosp. Ivana Stergulca v Cerknici (restavracija Javornik) v največjem obsegu vrtno veselico, pri kateri sodeluje vojaška godba c. in kr. polpolka št. 47 iz Gorice.

Društvena naznanila.

Izredni zadržni shod zadruga krojačev, krojačev, hrmarjev itd. se je vršil včeraj v salonu hotela »Lilija«. Udeležba članov je bila velika. Načelnik Jeločnik je otvoril shod, pozdravil udeležnike ter predstavil združnega instruktora dr. Blodiga in zastopnika obrtne oblasti magistratnega komisarja Gutnika. K prvi točki dnevnega reda je poročal načelnik o velikem pomenu podpornega zaklada, ki se je ustanovil na zadnjem občnem zboru. Daljša debata se je razvila o prispevkih in fundiranju tega podpornega zaklada. Na predlog člana Ložarja so sklenili, da zadruga prispeva enkrat za vselej iz svojega premoženja za vsakega člana po 3 krome; razen tega naj se pa pobira posebna naklada in sicer od vsakega člana po 1 krono na leto. S pobiranjem se prične šele prihodnje leto. K drugi točki dnevnega reda je predlagal načelnik, naj shod sklene, da mora pod kaznijo vsak mojster svojega vajenca po prestani učni dobi poslati k zakonito obligatorični preskušnji, ker brez te ne dobi izpričevala. Tudi ta predlog je bil sprejet. Pri tretji točki — raznoterosti v korist zadruga, je načelnik pozival člane, naj se strogo držijo zadržnih pravil in naj svoje vajence in pomočnike pravočasno priglaja pri združnem načelniku. Načelnik sporoči, da se bo v kratkem vršil strokovni tečaj za krojače in krojačice in pozivlja, naj se reflektanti o pravem času prijavijo. Razgovarjalo se je še o drugih koristnih zadevah in vprašanjih. Nekateri člani so izražali željo, naj se prirejajo skupni sestanki mojstrov. Opoldne je načelnik zaključil zborovanje ter se zahvalil združnemu instrukturu dr. Blodigu in pa navzočim članom in članicam.

Kranjsko društvo za varstvo živali bo imelo danes zvečer svoj redni občni zbor ob 8. uri v hotelu »Union«, na kar vse prijatelje živali posebno opozarjamo, ker se bo razpravljalo tudi o premembi in o preustrojitvi in razširjenju društvenega delovanja.

Zadržne bolniške blaginje na Bloku občni zbor ob dne 26. t. m. o 2. pop. v dvorani Blejskega doma. **Gasilno društvo v Idriji** priredi 26. t. m. v proslavo svoje 20letnice na Zemlji veselico.

Zlet Primorske Sokolske župe kateri se je vršil včeraj v Gorici je nad vse pričakovanje sijajno uspel. Sprevod po mestu je bil impozanten, udeležilo se ga je nad 800 Sokolov v kroju. Javni telovadbi prisostvovalo je na tisoče naroda. Navdušenje je priklopilo do vrhunca, ko je zvezni starosta brat dr. Ivan Oražen v imenu »Slov. Sok. Zveze« na telovadišču pozdravil primorske Sokole. — Obširneje poročilo sledi.

Izlet reških Slovencev v Zameto. Preteklo nedeljo je priredilo »Slovensko društvo« na Reki izlet v Zameto. Izleta se je udeležilo okrog 150 Slovencev, z Reke, Sušaka in okolice. Sprejem v Zameti je bil nad vse presrčen. Bratje Hrvatje so se potrudili, da izkažejo Slovincem vso svojo ljubezen in bratsko naklonjenost. Vsa vas je bila v hrvatskih in slovenskih zastavah, pri vходу v vas pa je bil postavljen velik slavolok z napisom, nanašajoč se na hrvatsko-slovensko bratstvo. Ko so se Slovenci približali vasi, so jim grmeli v pozdrav topiči. Od slavoloka so čakali na slovenske goste rodoljubni Zametčani, »Sokol« in tamburaško in pevsko društvo »Sloga«. V krasnih govorih so pozdravili Slovence nadučitelj Rubeša ter oba predsednika imenovanih društev. Nato se je razvila presrčna zabava, za katero je zlasti skrbelo društvo »Sloga«. Na prireditvi se je nabrala lepa vsota za »Društvo sv. Cirila in Metoda«. Slovenski izletniki so se vrnili na Reko s prepričanjem, da imajo v Zametčanih brate, ki jim ni prazna beseda slovensko-hrvatska vzajemnost.

Slovenski Jug.

— **Radi Ferrera.** Radi justifikacije velikega boritelja za svobodno misel Ferrera so priredili protestni shod tudi v Zagrebu. Ker so vedeli, da bi vlada javnega shoda ne dovolila, so priredili zaupni shod, omejen na povabljene goste. Sklicatelj tega shoda je bil urednik »Pokreta« Wilder. Vkljub temu, da je bil ta shod sklican po § 2. d. z., vendar je policija vdrla na zborovališče ter zahtevala od sklicatelja Wilderja, da ji pove točno ime vsakega, ki je bil navzoč v dvorani. Ker Wilder tega ni hotel storiti, je policija shod razpustila ter obenem povzročila, da se je uvedla proti Wilderju kazenska preiskava. Ta preiskava je trajala mesec in mesec, a

pretekli petek se je vršila obravnava. Sodisce je Wilderja oprostilo vsake krivde in kazni.

— **Glavilo hrvatske svobodne misli.** Hrvatski pristaši svobodne misli so sklenili izdati svoje glasilo. Prva številka lista, ki bo nosil ime »Slobodna Misao«, izide 12. julija. List bo izhajal kot mesečnik 20. vsakega meseca in bo obsegal 32 strani najrazličnejšega znanstvenega in propagatoričnega čtiva. Naročnina bo znašala vseletno 3 K, za dijake in delavce pa 2 K 40 vin.

— **Zagrebaški župan povabljen na slovenski kongres v Sofijo.** V hrvatskih listih čitamo: Župan Janko Holjac je dobil vabilo na slovenski kongres v Sofiji s prošnjo, naj bi se ga zanesljivo udeležil. Z ozirom na kratek čas do pričetka kongresa in glede na to, da je silno obremenjen s posli, je župan Holjac sporočil v Sofijo, da se žal ne more odzvati vabilu.

Poplave na Ogrskem.

Kakor smo že kratko poročali, so nastale dne 16. t. m. na Ogrskem povodnji, kakršnih ljudje se niso doživeli. Posebno jugo-vzhodna Ogrska je grozovito trpela. Lilo je kakor iz škafe. Reke Černa, Bistra, Nera in Karas so poplavlile vse naokrog. Žetev je do cela uničena. Pa ne samo žetev je uničena, tudi mnogo živine in na stotine človeških življenj je pokončala strahovita povodenj. — V Orsovi in okolici je stala voda dva metra visoko. Prebivalci so morali bežati na strehe, živina pa je poginjala v vodi. Reka Černa je odnesla vse mostove. Tudi Donava je prinesla s sabo nebroj človeških in živalskih trupel. Vasi Ljubkova in Dolnja Ljubkova sta popolnoma razdejani. Poleg oršovskega okraja sta najbolj trpela bozoviški in moldavski okraj. V teh okrajih so razdejane cele vasi, nekatere so popolnoma izginile. Utonilo je nad 300 oseb, mnogo jih je odnesla Donava. Ljudstvo je vse zbegano in vsakdo gleda samo kako bi rešil sebe. V teh okrajih lahko nastane največja lakota. Grozovite podrobnosti o nesreči se poročajo iz Boroviča na rumunski meji. Lilo je tako silno, da je voda že v par urah nanesla v mesto več tisoč metrov lesa iz bližnjih gozdov. Voda je odnesla cele mline in druga poslopja. Pri velikem mostu v Boroviču se je najprej zajezilo, potem pa je pritisnila voda s tako silo, da je odnesla železni most. Voda je nato udrila v neko ulico, iz katere je odnesla osem hiš. V dotični ulici so se ponesrečili vsi prebivalci razen nekega kmeta, njegove žene in sina. V neki drugi ulici je zbežal neki bančni ravnatelj s svojo družino pod streho. Čakal je z revolverjem v roki, kdaj se bo začela majati hiša, da postreli vso družino in samega sebe, da se reši smrti v vodi. Zapazil je pa še o pravem času železen drog, s katerim je izdolbel luknjo v močnejšo in višjo sosedovo hišo, kamor se je rešil s svojo družino. — Povodenj je napravila škodo na zasebni lastnini več milijonov. Tudi javne naprave so mnogo trpele, zlasti železniške proge in brzojavi. Treba bo najmanj 800.000 K, da se vsaj za silo popravi škoda, ki jo je neurje napravilo prometu. Kakor se poroča, je našlo smrt v vodi čez 300 ljudi, med njimi največ otrok.

Telefonska in brzojavna poročila.

Sokolska slavnost v Gorici.

Gorica, 20. junija. Zlet primorske sokolske župe se je veličastno obnesel. Udeležba je bila impozantna in se je sprevod, ki se ga je udeležilo kakih 800 oseb, sijajno obnesel. Občinstvo je Sokole navdušeno pozdravljalo. Iz okenj raznih hiš, zlasti »Trgovskega doma«, so dame obsipale Sokole s cvetlicami. Na veseličnem prostoru se je zbralo na tisoče občinstva. Prvenstvo v telovadbi so dosegli tržaški Sokoli. V imenu Zveze sokolskih društev je govoril starosta dr. Oražen, ki je zlasti poudarjal željo, da se zaneše sokolska misel v zadnje slovensko vas.

Nemški burši proti nemškim poslancem.

Dunaj, 20. junija. Ker se je razširila vest, da nameravajo nemški burši prirediti veliko demonstracijo proti nemškim poslancem, ki so sprejeli kompromisni predlog glede provizorične ustanovitve italijanske fakultete na Dunaju, je policija ob 10. dopoldne zastražila vse dohode k parlamentu.

Dr. Stanislav vites Madeyaki umrl.

Dunaj, 20. junija. Z Lošinja Velikega brzojavljajo: Tu je danes po daljši bolezni umrl naučni minister v kabinetu Windischgrats dr. Stanislav vites Madeyaki. Pokojnik je bil star 60 let. Minister je postal l. 1893. in je opravljal to službo do l. 1895. L. 1899. je bil imenovan za člana gosposke zbornice. Kot referent državnega sodišča je glasoval

proti javnosti čeških šol na Dunaju, kar je dokaz, da njega slovenska narodnost ni bila posebno živa. Njegov sin je predsedstveni šef v našem ministru, njegova hčerka pa je omožena z Dunajskim, sinom znanega finančnega ministra. Pokojnikovo truplo prepeljejo v Krakov, kjer bo pogreb prihodnji četrtek.

Konstituiranje madžarske vladne stranke.

Budimpešta, 20. junija. Včeraj je imela vladna stranka skupščino, na kateri se je konstituirala. Na shodu sta imela politične govore grof Khuen Hedervary in grof Stefan Tisza. Za predsednika je bil izvoljen Dezider Perszel.

General Varesanin — baron.

Budimpešta, 20. junija. Uradni list priobčuje na grofa Khuena vladarjevo svojeroko pismo, v katerem se bosanskemu deželnemu šefu generalu infanterije Varesaninu podeli ogrsko baronstvo.

Razpust reškega občinskega sveta?

Reka, 20. junija. Vlada baje misli razpustiti reški občinski svet. Za vladnega komisarja bo imenovan Csörgö. Vlada bo dala izpopolniti volilne imenike v svrhu, da dobi tudi v reškem občinskem svetu večino za-se. Za bodočega župana je določen dr. Mayländer, ki je bil kot vladni kandidat tudi izvoljen v parlament.

O atentatu na Varesanina.

Sarajevo, 20. junija. Redarstvo je dognalo, da je atentator Žerajić od l. do 14. t. m. stanoval skupaj z znanim revolucionarjem iz sandžaka Novi pazar Mihajlom Koritovljevićem iz Priboja. Domneva se, da je leta Žerajić dal orožje in denar. Grof Tolstoj na slovenskem kongresu.

Sofija, 20. junija. Pripravljalni odbor v Sofiji je povabil na vseslovenski kongres tudi grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Odbor je dobil od grofa odgovor, da pride na kongres v Sofijo, če bo mu to le količkaj dopuščalo zdravje. Ta vest je napravila v Sofiji velik vtisk. Grof Tolstoj se na potu v Sofijo ustavi tudi v Belgradu, kjer ga nameravajo sprejeti z velikimi častmi.

Francoski in angleški žurnalisti na slovenskem kongresu.

Sofija, 20. junija. Vseslovenskega kongresa se udeležijo francoski publicisti Anatol Lerois, Viktor Berard in Rene Tunon ter znani angleški žurnalist Stead.

Železniška nesreča.

Pariz, 20. junija. V Ville Preneu se je v soboto zvečer prigodila strahovita železniška nesreča. Osebn. vlak, ki odhaja ob 6. zvečer s postaje Drene, se je ustavil na postaji Ville Prene. V istem trenutku je pridrdral na postajo ekspresni vlak s hitrostjo 90 km. Stroj s tremi vagoni je trčil ob zadnje vozove osebnega vlaka. Vsi vozovi so bili hipoma razbiti in so jeli goreti. Strojevodja osebnega vlaka je zblaznel. Ubitih je bilo 18 oseb, težko ranjenih pa 25, po drugih poročilih celo 30. Mnogo izmed ranjenecv, ki so jih prepeljali v bolnico, umira. Mrtva trupla so vsa ožgana. Strojevodja ekspresnega vlaka izjavlja, da ni opazil znamenja, da ni prost vhod na postajo. Škoda znaša več milijonov. O nesreči je bil brzojavno obveščen minister javnih del Millerand, ki je nato takoj prihitel v Ville Prene.

Bolezen nemškega cesarja.

Berolin, 20. junija. »Local Anzeiger« javlja, da je profesor Bier izvršil težko operacijo na cesarju in da se je ta operacija posrečila.

Berolin, 20. junija. Službeni krogi zanikujejo »Local Anzeigerjevo« vest o operaciji na cesarju in zatrjujejo, da se je tvor na nogi sam odprl in da je oteklina na nogi že skoro do cela izginila.

Zmaga sokolstva.

London, 20. junija. Pri mednarodni tekmovalni telovadbi, ki se je vršila v soboto, so si češki Sokoli pridobili prvo mesto, Francozi drugo, Angleži tretje. Češki Sokoli so si priborili 782 točk, francoski gimnasti 705 in angleški 633.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Meteorološko poročilo.

Višina pad. 3092. Zračni tlak 760.0 mm

Čas opazovanja	Stanje vremena	Temperatura v °C	Vel. vetra	Nebo
18. 2. pop.	736.4	23.0	sr. jvzh.	pol oblak
9. sv.	737.6	17.0	sl. svzhod	dež
19. 7. zj.	738.6	15.0	sl. jvzhod	jasno
2. pop.	737.4	23.5	sr. jvzh.	del oblak
9. sv.	737.6	18.1	brzavetr.	jasno
20. 7. zj.	737.4	13.9	sl. vzhod	del. jasno

Srednja predvidena temperatura 1931. norm. 18.1° in včerajšnja 1921. norm. 18.7°, padavina v 24 urah 60 mm in 35 mm.

Tužnim srcem naznanjamo,
da se je naša ljubljanka 2148

Rada

danes zjutraj po dolgi mučni
bolezni preselila med krilatec.
Pogreb nepozabne bode v
torek, 21. junija ob polu 5. uri
popoldan v Medvodah.

Medvode, 20. junija 1910.

Rodbina Petarjeva.

Izjava.

2146

Jaz A. Poljanc iz Radeč preključim vse žalitve, ki sem jih govoril dne 15. maja 1910 zvečer v hotelu Gmeiner v Radečah o Ignacu Klopčiču, sodnem oficijantu v Radečah, in se mu zahvaljujem, da mi je žalitve odpustil.

Anton Poljanc.

Sprejme se takoj ali koncem šolskega leta

učenec

iz boljše rodovine, s primerno šolsko izobrazbo, v trgovino z mešanim blagom.

Anton Trevn, Jesenice, Gorenjsko. 2097

Velika žaga na turbino

na 3 plehe rezoča, s cirkularjem se da za delj časa 2139

v najem.

Žaga leži tik državne ceste in je 1/4 ure oddaljena od železniške postaje Jesenice. Pojasnila daje A. Schrey, Jesenice, Gorenjsko.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno damatinsko vino 1774

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4 —.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Edini slovenski

2140 zasebni zavod te vrste je

Prvi slovenski zasebni trgovski tečaj

v Ljubljani, Turjaški trg 4.

Vpisovanje 2. in 3. julija

od 9.—12. dop. in od 2.—4. pop. Sprejemajo se samo gojenke.

Za

kopalno sezono

obleke, plašče, fotirne rjuhe in brisače, čevlje, avbe, klobuke, plavalne hlače in vse druge po... potrebnosti priporočila... modna trgovina

... B. Magdić ...

Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

učenec

iz boljše rodovine v trgovini špecerij-skega blaga L. Ferdan v Ljubljani.

20 do 50 K na dan

lahko zaslužijo osebe vsakršnega stanu, z razpečevanjem novega predmeta, ki je potreben za vsako hišo. — Pošljite svoj na slova: Josipa Badža, Larija št. 202.

Št. 11331.

Razpis.

Za zgradbo cestišča, hodnikov in koritnic po trgu Ribnica, pol. okraj Kečevje, na 21.786 K 18 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapodajajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 2. julija t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom:

„Ponudba za prevzeto gradbo cestišča, hodnikov in koritnic po trgu Ribnica, pol. okraj Kečevje“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati še kot vadij 5%, stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 15. junija 1910.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8

hoče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovine zmanjšati in prodaja perilo, platno, vezenje in sploh vse v to stroko spadajoče predmete po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo, je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

1918

K obilnemu posetu vljudno vabi

Anton Šarc, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.

Večkrat odlikovane

vinske kleti Domenico Malusa v Kanfanaru so otvorile

glede na ugodno novo vinsko letino

v Šelenburgovi ulici št. 6

trgovino z rodbinskimi, namiznimi

in desertnimi vini

po izredno znižanih cenah.

Dostavlja se tudi v hišo.

Na željo poizkušajte zastonj.

Dr. Emil Stare

2143

naznanja, da je otvoril

svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.

koncesija

za mesto Ljubljano. 2128
Naslov pove upravn. »Sl. Naroda«.

Peščen in priden

mesarski pomočnik

ki je vajen vsega dela, tudi sekanja

se išče.

Prednost imajo starejši, ali vsaj vojaš-čine prosti. — Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1990

Josip Sterle,

posetnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri št. Petru na Krasu piše sledeče:

Gospodu

Gabrijel Piccoliju
lekarnarju

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem

že vso z velikim uspehom porabil,

katere iz srca priporočam v veliko

korist vsaki družini ter se Vam

iskreno zahvaljujem in prosim, bla-

govolite mi poslati še 24 stekleni-

čic Vaše tinkture za želodec. 711

Uradniško kramno društvo

Gradee, Herrengasse 7, II. nadst.

Osební kredit in posojila za razširjanje uradnikov, profesorjev, učiteljev um-rovljenecem itd. pod najugodnejšimi pogoji eventualno tudi brez porokov proti enkrat-nemu poročitvenemu prispevku. Nikakib predstojkov. Prospekte in pojasnila daje za Kranjsko: 4845

J. Kosem, Ljubljana,
Krajevski nasip št. 22.

3 poštene, neoženjene

hlapce

h konjem sprejme proti dobri

plači 2138

Izvozna pivovarna in sladnica

v Senožečah.

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Berg-mannovo lišijino mlečno milo z lesenim konjičkom (znanka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co., Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinsko milo proti solnčnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogeri-jah, parfumerijah itd. II 505

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani,

(Tomanova ulica št. 10, zraven „Narodnega doma)

bode v julijem roku 2144

vpisovanje za I. razred v nedeljo, dne 3. julija t. l.

dopoludne od 9. do 12. ure v ravnateljstvu pisarni. S seboj je prinesiti

krstni list in zadnje šolsko, ozi. obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti bodo v ponedeljek, 4. julija od 8. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglase, ako določijo imeno-vane listine pravočasno ravnateljstvu; morajo se pa potem dne 4. julija pred izpitom osebno oglasiti v ravnateljevi pisarni.

Po odloku c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894,

št. 2354, se smejo učenci, ki pripadajo po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah c. kr. okr. glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okr. sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej pravočasno izposlujejo to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 20. junija 1910.

Št. 18694.

2141

Razglas.

Zaradi oddaje

ključarskih del za zgradbo državne obrtne šole v Ljubljani

vršila se bode

dne 2. julija t. l. ob 10. dopoludne

pri mestnem magistratu ljubljanskem v prostorih mestnega stavbnega urada javna pismena ponudbena razprava.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva na stavbišču v Gorupovi ulici vsak dan od 8.—12. dopo-ludne in od 2.—6. popoldne vsakemu na vpogled.

Ponudbe, kolkovane in s 5% vadijem, na podlagi ponujane skupnega zneska preračunjenim, opremljene, v katerih je navesti enotne cene in prera-čunjene zneske v številkah in besedah, vročiti je do navedenega časa v zapeča-tenih zavitkih dražbeni komisiji.

Izrecno se določa, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisnim pogojem in na take, ki bi se pogojno glasile ali prekasno ali nakna-dno izročene bile, — ne bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 18. junija 1910.

Županov namestnik: Vončina I. r

Otvoritev hotela.

Vljudno naznanjam, da sem

na Dobra pri Bledu na Gorenjskem, postaja drž. železnice, otvoril prenovljen

hotel „Stol“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bodem cenj. občinstvu s dobro jedjo in pijačo. Sestati park in novo kegljišče sta na razpolago. Razgled in krasna lega. Kraj jako miren in letovičarjem zelo priporočljiv. V bližini naravno lepi Vintgar in Bled. — Cene nizke, postrežba dobra in točna. — Priporočam se v prijazno vpoštevanje. 2145

I. ožij slika

Najlj. Zigel.